

Rada Evropy
DOPORUČENÍ VÝBORU MINISTRŮ ČLENSKÝM ZEMÍM K PŘEPRAVĚ PRASAT
č. R (88) 15

- Výbor ministrů ve smyslu Článku 15.b Statutu Rady Evropy,
s vědomím, že člověk má morální závazek vůči všem zvířatům a náležitě bere v úvahu, že mohou vnímat útrapy;
v přesvědčení, že potřeba přepravy prasat není neslučitelná s jejich pohodou;
s připomenutím, že byla přijata společná ustanovení obsažená v Evropské dohodě o ochraně zvířat během mezinárodní přepravy, přijaté v roce 1968;
motivován snahou chránit v co největší míře přepravovaná prasata před útrapami;
ve snaze, aby byla všemi lidmi podílejícími se na přepravě prasat v členských zemích plně respektována ustanovení této dohody;
s vědomím, že Kodex chování pro mezinárodní přepravu prasat, jak je reprodukován v příloze tohoto doporučení, je řadou směrnic, které ve svém celku mohou zajistit pohodu prasat během takových přeprav;
přesvědčen o tom, že za určitých okolností může být vhodné aplikovat relevantní části tohoto Kodexu chování i na přepravu prasat v rámci jedné země,
doporučuje vládám členských zemí :
- aby podepsaly, resp. ratifikovaly co nejdříve Evropskou dohodu o ochraně zvířat v mezinárodní přepravě, pokud tak již ne učinily dříve;
  - aby přiměřeným způsobem informovaly osoby zabývající se takovou přepravou o Kodexu chování při transportech prasat;
  - aby připomněly těmto osobám, že mají při přípravě a uskutečňování takových přeprav respektovat směrnice obsažené v kodexu chování;
  - aby zajistily, že každá mezinárodní zásilka prasat bude provázena příslušným osvědčením, které má odpovídat standardnímu mezinárodnímu osvědčení pro mezinárodní přepravu vypracovanému v rámci Evropského Společenství pro přepravu zvířat;
  - aby vyzvaly své občany uzavírající smlouvy, jejichž důsledkem je přeprava prasat z nečlenských zemí, k zajištění toho, že před odjezdem transportu budou pro cestu zabezpečeny podmínky stanovené v Evropské dohodě a soulad se směrnicemi obsaženými v Kodexu chování pro mezinárodní přepravu prasat.

PŘÍLOHA DOPORUČENÍ R (88)15
KODEX CHOVÁNÍ PRO MEZINÁRODNÍ PŘEPRAVU PRASAT

OBECNÉ FORMULACE

Je v zájmu zachování pohody zvířat, aby prasata určená k porážení nebyla přepravována na dlouhé vzdálenosti, a aby namísto toho byla přepravována těla poražených prasat.

Musí být vynaloženo veškeré úsilí k tomu, aby se při přepravě prasat předešlo zbytečným prodlevám; zásilky prasat by měly být pozdrženy pouze tehdy, je-li to nezbytné pro zajištění pohody zvířat.

I. PŘEDTRANSPORTNÍ FÁZE

I.1. Příprava

I.1.1. Shromažďování informací

Prvním úkolem každé osoby, která chce uskutečnit přepravu jednoho nebo více prasat z jedné země do druhé, je, aby u pověřeného orgánu dané země zjistila současně platné podmínky pro dovoz nebo tranzit (vakcinace, sérologické testy, karanténování, celní postupy a pod.).

I.1.2. Plánování cesty

Každou cestu je nezbytné pečlivě naplánovat. Předem je nutno zvážit trasu, vzdálenost, etapová místa a místa zastávek a zajistit zařízení, která by mohla být potřebná pro péči o zvířata a jejich krmení, pokud tato zařízení nejsou současně naložena na přepravní jednotce. Dále musí být získána všechna nezbytná zdravotní osvědčení, přičemž je nutno brát v úvahu, zda na zvolené trase nehrozí nebezpečí, že tato osvědčení pozbydou platnosti.

I.1.3. Oznámení přepravy

Včasné oznámení předpokládané doby příjezdu na kontrolní stanoviště může zkrátit zdržení na minimum. Je třeba vynaložit veškeré úsilí k tomu, aby toto oznámení učinil odesílatel, přepravce nebo příjemce.

I.2. Příprava zvířat

I.2.1. Nemoci

Pokud nejsou prasata určena přímo na porážku, je nutno s dostatečným předstihem před každým exportem zvážit potřebu vakcinace a/nebo podání léků. Pokud se vyžaduje vakcinace, musí být provedena v souladu s předpisy platnými v zemi určení, popřípadě v zemi tranzitu a v zemi původu. Přitom je třeba brát v úvahu dobu potřebnou pro vývoj plné imunity.

I.2.2. Aklimatizace

Prasata jsou velmi vnímavá na přepravní stres a proto je nutné podniknout kroky k tomu, aby toto riziko bylo minimalizováno tím, že přepravované skupiny budou shodné se skupinami, v nichž byla prasata odchovávána. Pokud je nezbytné skupiny mísit, má se tak stát minimálně 24 hodin před začátkem přepravy. Pokud je to možné, mají být prasata aklimatizována na typ kotce, klece nebo boxu, v němž budou přepravována.

I.2.3. Velikost skupin

Skupiny přepravované v jedné jednotce by neměly být příliš velké; jejich velikost je třeba stanovit s přihlédnutím k zařízením, která jsou k dispozici, druhu přepravního prostředku a k problémům, které mohou vzniknout z nestabilitou přepravního prostředku nebo z dušení zvířat. Dospělí plemenní kanci musí být přepravováni jednotlivě, nekastrovaní kanci určení na porážku však mohou být přepravováni pohromadě, pokud se jedná o zvířata odchovaná v kompatibilní skupině.

I.2.4. Krmení a napájení

V případě potřeby je nutné připravit prasata na cestu vhodným krmením. Mají být zvyklá na krmivo, které jim bude podáváno během cesty. Před nastoupením cesty má být prasatům podáno jen malé množství krmiva a nepříliš velký objem nápoje.

I.2.5. Identifikace

Každé prase musí být mít identifikační číslo, které musí být přesně zapsáno na osvědčení.

I.2.6. Odpočinek

Pokud se nejedná o krátké cesty, je nutno poskytnout všem zvířatům před nakládáním pro mezinárodní přepravu přiměřenou dobu, po kterou nebudou rušena vnějšími vlivy.

I.2.7. Uklidnění zvířat

Uklidňující léky by neměly být podávány. Pokud je to nevyhnutelné, je třeba zajistit, aby prasata nebyla rušena, například pohybem při přepravě, nebo aby se nedusila při ulehnutí. V průvodní dokumentaci, jako je na příklad Osvědčení pro mezinárodní přepravu zvířat (IATC) je třeba uvést farmaceutický název léku, dávkování a datum a čas aplikace. Léky smějí být aplikovány pouze pod dohledem veterináře nebo kompetentním pracovníkem podle pokynů veterináře.

Je třeba pamatovat na to, že reakce všech prasat na aplikaci sedativ nejsou stejné.

I.3. Příprava přepravního prostředku

I.3.1. Čistota

Všechny části přepravní jednotky, s nimiž přijdou zvířata do styku, včetně nádob a zařízení mají být před nakládkou a po vykládce vyčištěny, v případě potřeby dezinfikovány. Personál přicházející během mezinárodní přepravy do styku se

zvířaty má dbát na výměnu pracovního oděvu a obuvi a jeho vyprání nebo vyčištění po skončení cesty a před kontaktem s jinými zvířaty.

I.3.2. Umístění v přepravní jednotce

Umístění zvířat v přepravní jednotce a podmínky nakládání mají být v souladu s požadavkem vytváření pohody přepravovaných zvířat, jak jsou stanoveny dále v částech II. a III.

I.4. Určení odpovědné osoby

I.4.1. Ošetřovatel

Každá zásilka prasat má být provázena ošetřovatelem, jehož úkolem je pečovat o zvířata a krmit a napájet je. Doprovod ošetřovatele není nezbytný, jestliže odesílatel nebo příjemce zajistí, aby o zvířata bylo postaráno, a aby byla nakrmena a napojena na zastávkách během cesty. Ošetřovatel má být náležitě poučen, jak má zajistit pohodu svěřených zvířat a má být seznámen s právními požadavky a jinými formalitami. Počet ošetřovatelů má být úměrný počtu přepravovaných prasat, přičemž za celou zásilku je odpovědná jedna osoba. Pokud ošetřovatel usoudí, že je potřeba veterinární pomoci, má mu být tato pomoc co nejrychleji poskytnuta.

I.5. Úkoly úředního veterináře

I.5.1. Dokumentace

Vzhledem k tomu, že nekompletní dokumentace může být příčinou značného zdržení, musí být veškeré dokumenty vyplněny úplně, čitelně a s absolutní přesností. Úřední dokumenty nesmí být měněny; opravy chyb a škrty musí být potvrzeny razítkem a parafovány veterinářem, který dokument podepsal. Dokumenty mají být vyplněny tak, aby byly srozumitelné v zemi určení a v tranzitních zemích.

I.5.2. Způsobilost zvířat

Do mezinárodní přepravy smějí být zařazena jen zvířata, která jsou pro takovou cestu způsobilá. Prasnice, u nichž lze předpokládat, že během přepravy porodí, nemají být posouzeny jako způsobilé pro přepravu. Do přepravy nemají být zařazovány prasnice do 48 hodin po porodu.

I.5.3. Hustota osazení

Úřední veterinář má být připraven poskytnout radu týkající se hustoty osazení. Dojde-li k přesvědčení, že přeplnění by mohlo způsobit prasatům útrapy, může požadovat, aby některá prasata byla vyložena.

I.5.4. Nutné usmrcení

Úřední veterinář se má ujistit o tom, že v transportní jednotce je v souladu s požadavky uvedenými v bodu III.4 k dispozici nástroj pro nutné usmrcení zvířete, a že osoba odpovědná za přepravu byla poučena o tom, jak a za jakých okolností má tento nástroj použít.

II. NAKLÁDÁNÍ

II.1. Zařízení

II.1.1. Prostředky pro nakládání

Nakládání se má provádět z vhodně konstruované rampy nebo pomocí zdvihacího zařízení. Ruční zdvihání je přípustné pokud jsou prasata dostatečně malá. V případě selat, která se na rampě pohybují obtížně, je dokonce žádoucí. Veškerá nakládací zařízení musí být vhodná pro daný účel, pevná a v dobrém technickém stavu.

Všechny rampy a místa v nichž se prasata pohybují musí mít neklouzavý povrch. Sklon rampy má být minimální. Přednost je třeba dát horizontálnímu nakládání.

II.2. Osvětlení

II.2.1. Osvětlení

Vnitřek přepravní jednotky má být během nakládání dostatečně osvětlen, aby prasata viděla, kam jdou.

II.3. Zacházení s prasaty

II.3.1. Ošetřování

Nakládání a vykládání jsou úkony, při nichž nejčastěji dochází k poraněním a stresu. Nakládání se musí provádět bez zbytečného hluku, rozrušování a pohánění. S prasaty se musí zacházet klidně a ohleduplně, aby nedocházelo ke zbytečnému zneklidňování, a aby prasata byla uchráněna zbytečné bolesti, znepokojení a poranění. Elektrické poháněcí pomůcky se nemají používat.

III. PŘEPRAVA

III.1. Podmínky

III.1.1. Konstrukce a provedení

Přepravní skříně, nádoby, vozidla, kování atd. musí být dostatečně pevné, aby unesly hmotnost přepravovaných zvířat, zabránily úniku nebo vypadnutí zvířat a vydržely zatížení během cesty. Uzávěry by měly být provedeny tak, aby se s nimi dalo rychle a snadno manipulovat.

Všechny přepravní jednotky mají být vybaveny tak, aby poskytovaly náležitou ochranu proti počasí.

Podlahy mají být řešeny tak, aby bylo možné udržovat podestýlku v rozumné míře čistou a suchou. V případě potřeby mají být vybaveny odtokem a systémem na zachycování moči a výkalů. Materiál pro konstrukci je třeba volit takový, který nepodléhá snadno korozi.

V té části letadel, plavidel nebo vozidel, v níž jsou umístěna, nebo jimiž jsou hnána prasata, nesmí být překážky, které by mohly způsobit zranění. Podlahy a paluby mají být takové, aby na nich mohla prasata pevně stát.

Tam, kde se budou prasata zdržovat po delší dobu, je nutno použít absorbující podestýlku.

Každé prase má mít k dispozici tolik místa, aby mohlo stát nebo ležet v přirozené poloze. Nad každým prasetem má být volný prostor dostatečný pro cirkulaci vzduchu, resp. větrání.

Má být zajištěn dostatečný přívod čerstvého vzduchu, resp. větrání, jehož množství (kapacita) se řídí počtem a vzrůstem přepravovaných prasat a klimatickými podmínkami očekávanými během přepravy. Pokud jsou prasata přepravována ve zcela uzavřeném prostoru, musí být výměna vzduchu zajištěna mechanickým zařízením.

III.1.2. Zajištění nákladu

Přepravní schránky, nádoby a kotce musí být zajištěny tak, aby během přepravy nedošlo k jejich posunu.

III.1.3. Osvětlení

K dispozici má být pevný nebo přenosný světelný zdroj umožňující kontrolu zvířat při nakládání, během cesty, při vykládání a při krmení a napájení.

III.1.4. Hustota osazení

Zvířata musí mít k dispozici dostatečný prostor. Při výpočtu potřebného prostoru se musí vycházet ze vzrůstu a tělesného stavu prasat, povětrnostních podmínek a charakteru a délky cesty.

Vyhovující hodnoty jsou uvedeny v přílohách tohoto Kodexu.

III.1.5. Větrání

Cirkulace vzduchu v přepravní jednotce má:

- přivádět dostatek kyslíku pro zvířata,
- odstraňovat pachy a plyny,
- udržovat žádoucí teplotu a vlhkost.

Přívod čerstvého vzduchu musí být pravidelně kontrolován a podle potřeby upravován, zvířata však nemají být umístěna tam, kde je silné proudění vzduchu. Je třeba pamatovat na to, že plné přepážky mohou bránit výdeji tepla produkovaného prasaty a nepříznivě ovlivňovat cirkulaci vzduchu.

III.1.6. Teplota

Prasata jsou velmi náchylná k tepelnému stresu. Při rozhodování o tom, zda mají být prasata přepravována za velmi horkého nebo chladného počasí, je nutno brát v úvahu délku cesty, konstrukci přepravní jednotky, kapacitu jejího větracího zařízení, rychlost přepravy, počet zastávek a počet a stáří přepravovaných zvířat.

Jestliže se při dlouhých cestách předpokládají teploty pod bodem mrazu nebo vyšší než 25°C, je vhodné použít přepravní jednotky vybavené mechanismem na řízení teploty.

Při horkém počasí lze prasatům pomoci tím, že se lehce postříkují vodou.

III.1.7. Krmení a napájení

Všechna zvířata mají být nakrmena a napojena nejméně jednou za 24 hodiny.

U mladých zvířat je třeba intervaly krmení a napájení zkrátit. Intervaly krmení a napájení také závisí na povětrnostních podmínkách. Při jejich výpočtu je třeba vycházet z doby posledního krmení a napojení před nakládáním a předpokládané doby prvního krmení a napojení po vyložení.

Prasata jsou velmi citlivá na nedostatek vody a proto se doporučuje umožnit jim častý nebo i nepřetržitý přístup k vodě. Typ použitého krmiva musí odpovídat věku prasat a jeho množství musí být takové, aby nevyvolávalo trávící poruchy.

Dospělé prase může vypít až deset litrů vody denně.

Zapečetěné zásilky. Pokud je transportní jednotka z celních důvodů zapečetěná, musí být buď zajištěn vhodný přístup pro podání vody a krmiva, nebo musí být pečeť za přítomnosti příslušného orgánu odstraněna a znovu nasazena tak, aby se mohlo provést nakrmení a napojení.

III.1.8. Vytváření skupin.

Společně mají být přepravována zvířata přibližně stejného vzrůstu a hmotnosti (toto se nevztahuje na prasnice se selaty). Zvířata různých druhů by měla být vždy přepravována odděleně. Odděleně by měla být přepravována i následující zvířata:

- a) plemenní kanci; nekastrovaní samci určené na porážku mohou být přepravováni společně, pokud byli odchováni jako kompatibilní skupina,
- b) prasnice přepravovaná s vrhem;
- c) všechna zvířata s agresivním chováním vůči druhým.

III.1.9. Vybavení

Během přepravy má být doplňována vhodná podestýlka v dostatečném množství. Podestýlka má mít dobré absorpční vlastnosti, zejména pokud se jako vrchní vrstva používá sláma.

III.1.10. Zařízení pro krmení a napájení

Na stanovištích sanitární kontroly, kudy jsou pravidelně přepravovány velké počty zvířat, má být k dispozici zařízení pro odpočinek, nakrmení a napojení takového počtu zvířat, který lze očekávat.

III.1.11. Vykládání a opětné nakládání během cesty

Pokud přepravní jednotka neumožňuje po delší dobu nakrmení a napojení, je třeba pro tento účel zajistit během cesty vyložení a opětné naložení zvířat (viz část III.1.7.). Prasatům má být poskytnuta doba na odpočinek bez rušení vnějšími vlivy.

III.1.12. Přístup

Během přepravy je nutno zajistit podmínky k tomu, aby zvířata mohla být pozorována, a aby v případě potřeby, vyplývající z typu přepravního prostředku a podmínek, za nichž přeprava probíhá, byl ve vhodných intervalech možný přístup k nim. Přístup ke kotcům má být buď bočními dveřmi, chodbičkami nebo průchody. Prokázalo se, že přístup k jedné skupině přes skupinu jinou je nevyhovující.

III.2. Délka trvání cesty a její přerušení

III.2.1. Délka trvání

Při pečlivé přípravě a zajištění všech potřebných zařízení mohou prasata absolvovat bez problémů dlouhotrvající cesty. Doporučuje se však, aby byla každých šest hodin překontrolována a to zejména v případech, vzniknou-li pochyby o vhodnosti podmínek přepravy. Ke kontrole je třeba využít také každou příležitost, jako je třeba pobyt v celním prostoru nebo změna přepravní jednotky, a kontrola je namístě i při změně počasí.

III.2.2. Zdržení

Prasata mají být přepravena do místa určení co nejrychleji a zdržení, zejména na překladištích a seřadovacích nádražích, mají být omezena na minimum. Pokud dojde ke zdržení, je třeba věnovat zvířatům náležitou péči, zejména pokud se týká krmení, napájení a větrání.

Na hraničních přechodech, v přístavech, na letištích a na jiných místech, kde lze očekávat zdržení, mají být zásilky zvířat odbavovány přednostně.

III.3. Péče během přepravy

III.3.1. Ošetřování

Ošetřovatel musí zůstat u transportu nebo být k dispozici na plánovaných zastávkách. Všichni ošetřovatelé mají být seznámeni se způsobem krmení, napájení a vedení zvířat a s obsluhou zařízení pro výměnu vzduchu za různých klimatických podmínek.

III.3.2. Ošetření nemocných a poraněných

Nemocná a poraněná zvířata mají být podle možnosti oddělena, vyložena a ošetřena pod dohledem veterináře nebo jiné pověřené osoby.

III.4. Nutné usmrcení

III.4.1. Letecká a námořní přeprava

V letadlech a na lodích přepravujících prasata má být k dispozici funkční zařízení pro nutné usmrcení zvířat.

III.4.2. Silniční a kolejová přeprava

Jestliže je nutné usmrtit zvíře během přepravy po silnici nebo na kolejích, je třeba přivolat veterináře nebo pověřenou osobu.

III.5. Úkoly úředního veterináře

III.5.1. Přerušení přepravy

Zjistí-li nebo dozví-li se úřední veterinář o vzniku problémů během přepravy, nesmí povolit pokračování v přepravě, dokud se nepodniknou opatření k ochraně pohody prasat.

IV. OPATŘENÍ PO PŘEPRAVĚ

IV.1. Vykládání

IV.1.1. Péče o zvířata

Po příjezdu do místa určení mají být prasata co nejdříve vyložena a podle potřeby jim má být podáno krmivo a voda a poskytnut odpočinek.

Po delších přepravách (36 a více hodin) má být sledován zdravotní stav prasat po dobu čtyř až pěti dní. Toto ustanovení neplatí, jsou-li prasata porážena ihned nebo během krátké doby po příjezdu.

Pokud je v místě určení změněna krmná dávka, doporučuje se, aby tato změna byla postupná.

IV.1.2. Odpovědnost

Ošetřovatel musí odpovědného pracovníka v místě určení upozornit na všechny okolnosti cesty, které by mohly v budoucnu nepříznivě ovlivnit pohodu prasat. Jedná se o dobu posledního krmení a napojení, veškerá provedená ošetření a údaje o podání léčiv, které by mohly ovlivnit jakost masa prasat určených pro porážku. Ošetřovatel nesmí opustit zařízení, do něhož jsou prasata určena, dokud se nepřesvědčí, že odpovědnost za ně převzala jiná vhodná osoba.

IV.1.3. Hlášení

Příjemce má oznámit orgánům své země veškeré problémy týkající se zásilky tak, aby mezinárodní přeprava byla pod stálým dohledem, a aby nově získané informace přispívaly ke zlepšení pohody prasat.

IV.2. Zařízení

IV.2.1. Obecná ustanovení

Pro vykládání jsou potřebná podobná zařízení jako pro nakládání. Je třeba dbát na to, aby sklon rampy byl minimální. Má-li rampa boční zábrany, měly by být zhotoveny z pevných desek.

IV.2.2. Péče o prasata

Potřebují-li prasata po přepravě odpočinek a zotavení, je potřeba pro ně zajistit vhodné zařízení. Totéž platí i pro krmení a napájení.

IV.3. Úkoly úředního veterináře při vykládání

IV.3.1. Oznamování

Úřední veterinář by měl hlásit veškeré problémy vzniklé během přepravy orgánům zemí tranzitu a určení a ty je pak hlásí orgánům země původu.

Nezbytné je také úzké spojení mezi dovozcem a jeho veterinárními orgány a mezi veterinárními orgány navzájem.

PŘÍLOHA A
PŘEPRAVA PO ŽELEZNICI

ÚVOD

Současné platné předpisy Mezinárodní unie železnic (Kodex IUR/UIC) vztahující se k pohodě prasat jsou zahrnuty v obecné části tohoto Kodexu nebo v jeho příloze. Následující směrnice mohou být v některých ohledech přesnější a přísnější než Kodex IUR/UIC.

II. NAKLÁDÁNÍ

II.1. Zařízení

Prasata mají být nakládána a vykládána na železničních stanicích, které jsou k tomuto účelu vhodné. Železniční stanice, v nichž se pravidelně nakládají nebo vykládají prasata, musí být vybaveny vhodnými rampami nebo můstky (pevnými nebo mobilními); k dispozici musí být ohrady nebo kotce s rovným a pevným povrchem a zařízení pro krmení a napájení; přiměřená část ohrad musí být zastřešena.

II.1.1. Prostředky pro nakládání

Pokud jsou zvířata na vagony naháněna, mají být rampy opatřeny bočními dostatečně vysokými zábranami s krytou dolní částí, která brání poranění. Boční zábrany mohou být plné nebo provedeny jako zábradlí a jejich minimální výška má být 75 cm. Povrch nakládacích ramp musí být pokryt neklouzavým materiálem a má být opatřen příčnými čtyřhrannými lištami o výšce 4,5 cm vzdálenými navzájem přibližně 25 cm. Pro konstrukci nakládacích zařízení jsou vhodná následující kritéria:

Vnější rampy	sklon max 20 ^o , pro sestup pokud možno méně
Boční zábrany (ramp nebo zvedacích zařízení)	výška 75 cm
Výškový rozdíl mezi rampou a vagonem	max. 12 cm
Mezera mezi hranou rampy a vagonem	max. 1,5 cm

III. PŘEPRAVA

III.1. Podmínky

Prasata mají být přepravována do místa určené co nejrychleji; dlouhé zastávky, zejména na seřadovacích nádražích a překladištích, jsou nežádoucí.

Pokud k tomu opravňuje hustota přepravy, musí správa železnice prosazovat vypravování pravidelných nebo zvláštních vlaků pro přepravu prasat, nebo vytvářet bloky vagonů přepravovaných rychlými vlaky. Je-li hustota přepravy menší, zařazují se vagony s prasaty do vhodných nákladních a ve výjimečných případech do osobních vlaků.

III.1.1. Konstrukce a řešení

Vagóny

Pro přepravu prasat jsou k dispozici následující typy vagonů:

- zavěšené vagony;
- klecové vagony;
- otevřené vagony.

Kryté vagony mají mít válcovou střechu a na každé straně musí mít blízko střechy alespoň čtyři uzavíratelné otvory o rozměrech nejméně 40 x 30 cm. Při vysokých vnějších teplotách, nebo pokud se takové teploty očekávají, by měly být používány vagony s dvojitou nebo tepelně izolovanou střechou. Vagony mají mít zařízení umožňující zajištění otevřených dveří se škvírou max. 15 cm.

V létě musí být v závislosti na počasí jedny nebo oboje dveře zcela otevřeny a nahrazeny bezpečnou zábranou, aby se zlepšilo větrání. Uzavřené vagony musí být pro přepravu prasat vybaveny uzavíratelnými větracími otvory. Tyto otvory se musí nacházet na čelních a bočních stěnách ve výšce 40 - 90 cm nad podlahou a jejich celková plocha má být 0,2 m² na 1 m² podlahové plochy. V létě trpí prasata v takových vagoněch často nedostatkem vzduchu a přehřátím. V létě při horkém počasí je větrání na úrovni podlahy i při otevřených dveřích nahrazených zábranami nedostatečné, a to zejména na koncích vagonu. Nedostatečná výměna vzduchu je také spojena s tvorbou tepla, které je pro prasata zvláště nebezpečné. Na to je třeba pamatovat při rozhodování o hustotě osazení.

Klecové vagony jsou speciální dvoupodlažní vagony pro přepravu prasat. Jejich boční stěny jsou laťkové a prostor je pomocí skládacích dveří rozdělen na několik oddílů s různou velikostí. Laťkové stěny vagonů musí být uzavíratelné, aby prasata v případě špatného počasí mohla být chráněna před chladem a prouděním vzduchu. Není-li tento požadavek splněn, smí se klecové vagony používat k přepravě prasat jen při vysokých venkovních teplotách, nebo když se takové teploty očekávají.

Do otevřených vagonů mohou být prasata nakládána pouze v kontejnerech, které je účinně chrání proti vlivům počasí. Přitom musí být respektován požadavek na větrání.

Na vagoněch musí být vyznačena délka, šířka a výška prostoru, který je k dispozici pro zvířata. Vagony musí být označeny nápisem nebo symbolem indikujícím, že jsou přepravována živá zvířata.

Vagóny musí být vhodné pro přepravu prasat po celou dobu cesty. Jejich řešení musí zajišťovat bezpečí prasat a zabránit jim v úniku.

Vnitřní stěny mají být ze dřeva nebo jiného vhodného materiálu a mají umožňovat nasazení příček. Jsou-li prasata během dlouhé cesty krmena a napájena ve vagónech, musí tyto vagóny být vybaveny dostatečným počtem dvířek pro krmení a napájení. Během pohybu přepravní jednotky musí tato dvířka být zavřená. Nemá-li vagón taková dvířka, musí se použít jiná vhodná metoda krmení a napájení.

III.1.4 Hustota osazení

Minimální požadavek je, aby všechna prasata mohla současně ležet nebo stát v přirozené poloze. Dosáhne se toho tím, že při mezinárodní přepravě prasat o váze kolem 100 kg nemá náklad překročit 235 kg na 1 m².

Na základě některých vědeckých studií se doporučuje, aby hustota osazení v zájmu pohody prasat a jakosti masa nepřekročila 200 kg na 1 m².

Výše uvedenou minimální podlahovou plochu bude nutno v případech odůvodněných plemenem, vzrůstem a tělesným stavem prasat zvýšit.

Aby se zabránilo vzniku poranění v důsledku pohybu při přepravě, je třeba zmenšit kotce ve vagóně pomocí přepážek. Je nutno poznamenat, že těmito přepážkami se snižuje celková podlahová plocha.

III.1.7. Krmení a napájení

Pokud v průběhu cesty není možné krmit a napájet prasata ve vagónech, musí být prasata na vhodných stanicích vyložena tak, aby mohla být nakrmena a napojena nejméně jednou za 24 hodiny.

III.1.8. Rozmístění zvířat

Přepážky

Je-li nutné zvířata navzájem rozdělit, je odesílatel odpovědný za to, že budou instalovány přepážky zajišťující po celou dobu pohodu prasat.

Takové přepážky musí být dost vysoké, aby na ně prasata nemohla lézt. Přepážky musí být bezpečně upevněny, například provazy nebo popruhy. Hřebíky se k upevňování nesmí používat.

III.3. Péče během přepravy

III.3.1. Péče o prasata

Za krmení, napájení a péči o prasata během přepravy odpovídá odesílatel.

Odesílatel musí na dodacím listu uvést místo, kde bude prasatům poskytnuta péče, osobu, která za to odpovídá a počet ošetřovatelů. Obecně platí, že jeden ošetřovatel by neměl mít na starosti víc než čtyři vagóny.

Ošetřovatel musí provázet přepravu nebo být k dispozici na určených zastávkách. Musí mít po ruce nástroje nezbytné k vykonávání své funkce, k nimž patří i bezpečný a dostatečně silný světelný zdroj.

Osoba odpovědná za přepravu musí zajistit, aby o prasata bylo pečováno a aby byla nakrmena a napojena. Musí být nápomocna při veterinárních prohlídkách a celním odbavení.

Ve vagónech se nesmí kouřit.

Strojvůdce nemá intenzívně zrychlovat a náhle brzdit. Posunování a sestavování vlaků má být prováděno tak, aby se předešlo silným nárazům na vagóny přepravující zvířata.

IV. OPATŘENÍ PO PŘEPRAVĚ

IV.1. Vykládání

IV.1.1. Péče o zvířata

Vagóny převážející prasata musí být přistaveny k vykládce co nejdříve.

IV.1.2. Odpovědnost

Za vykládku odpovídá příjemce.

PŘÍLOHA B SILNIČNÍ PŘEPRAVA

I. PŘÍPRAVA PŘEPRAVY

I.4. Určení odpovědné osoby

I.4.1. Ošetřovatel

Úlohu ošetřovatele může během přepravy po silnici vykonávat řidič vozidla. Při cestách na velké vzdálenosti nemůže jeden řidič zajistit, aby přeprava proběhla bez prodlev nebo aby byla věnována náležitá péče prasatům. V takových případech je nezbytná přítomnost druhého řidiče.

II. NAKLÁDÁNÍ

II.1. Zařízení

II.1.1. Prostředky pro nakládání

Pokud to je možné, mají být prasata nakládána mechanickými plošinami.

Pokud jsou prasata do vozidel naháněna, musí být nakládací rampa vybavena bočními zábrany, které jsou dostatečně vysoké k tomu, aby prasata nemohla uniknout. Rampa a zábrany musí být řešeny tak, aby nezpůsobovaly prasatům zranění.

Pokud jsou nákladní auta upravena pro přepravu prasat ve více vrstvách, musí být horní vrstva snímatelná, aby se umožnilo nakládání.

Sklon rampy nemá být větší než 30° a doporučuje se, aby byl menší. Boční zábrany rampy nebo mechanické nakládací plošiny pro dospělá prasata mají být vysoké nejméně 75 cm; doporučuje se, aby byly zhotoveny z těsně uspořádaných desek.

Výškový rozdíl mezi zemí a rampou, resp. plošinou by neměl být větší než 12 cm (pro malá prasata menší); totéž platí pro rozdíl mezi rampou, resp. plošinou, a ložnou plochou vozidla. Mezera mezi okrajem rampy, resp. plošiny, a hranou ložné plochy vozidla by neměla být větší než 1,5 cm.

III. PŘEPRAVA

III.1. Podmínky

III.1.1. Konstrukce a provedení

Vozidla přepravující prasata mají být opatřena střechou.

Délka, šířka a výška prostoru pro zvířata by měla být vyznačena na vozidle. Na vnější straně vozidla má být umístěn nápis nebo symbol indikující, že jsou přepravována živá zvířata.

Vozidla musí být upravena tak, aby prasata byla zcela bezpečná a aby nemohla uniknout. Přístupové a nakládací dveře mají být upraveny tak, aby prasata při otevření nemohla vypadnout.

Veškeré hrany a kouty ložné plochy mají být zaoblené a blatníky kol zasahující do ložného prostoru mají být vhodně zakryty. Stěny vozidla mají být opatřeny izolací, aby se udržovala stálá vnitřní teplota.

Pokud vozidlo nemá mechanické větrací zařízení, musí být v čelní stěně a podél bočních stěn kontejneru pro prasata dostatečně veliké větrací otvory. Tyto větrací otvory musí být konstruovány tak, aby nemohly způsobit prasatům zranění, a aby jimi bylo možné větrání regulovat.

Vozidlo převážející prasata má být vybaveno dostatečným počtem přepážek. Jejich výška musí být taková, aby je prasata nemohla přelézt. Přepážky musí být spolehlivě upevněny, na příklad pomocí provazů nebo popruhů. Nesmí se používat hřebíky.

III.1.4. Hustota osazení

Minimální požadavek je, aby všechna prasata mohla současně ležet, a aby mohla stát ve svém přirozeném postoji.

Tento požadavek lze splnit, jestliže při mezinárodní přepravě prasat o hmotnosti kolem 100 kg připadá na 1 m² zátěž 235 kg. Z některých vědeckých studií je patrné, že pro zachování pohody zvířat a kvality jejich masa, je vhodnější hustota osazení 200 kg na 1 m². V závislosti na plemeni, věku a tělesném stavu prasat může být žádoucí tuto minimální podlahovou plochu zvýšit. Zvýšení až o 20 % může být rovněž žádoucí s přihlédnutím k počasí a délce cesty.

Aby se zabránilo zraněním vzniklým v důsledku pohybu vozidla mají být rozměry jednotlivých kotců zmenšeny pomocí přepážek. Je však třeba pamatovat na to, že při jejich použití se snižuje plocha podlahy, kterou mají prasata k dispozici.

III.1.7. Krmení a napájení

Pokud není možné prasata během cesty krmit a napájet ve vozidle, musí být prasata na vhodném místě vyložena tak, aby mohla být napojena a nakrmena nejméně jednou za 24 hodiny.

III.3. Péče během přepravy

III.3.1. Péče o prasata

Silniční vozidlo má být řízeno hladce a opatrně a řidič se má vyhýbat náhlým změnám rychlosti a směru.

PŘÍLOHA C LETECKÁ PŘEPRAVA

ÚVOD

Současné platné předpisy Mezinárodní asociace pro leteckou dopravu (IATA) vztahující se k pohodě prasat jsou zahrnuty v obecné části tohoto Kodexu nebo v jeho příloze. Následující směrnice mohou být v některých ohledech přesnější a přísnější než předpisy IATA.

I. PŘEDTRANSPORTNÍ FÁZE

I.1. Příprava

I.1.1. Plánování cesty

Plánování letecké přepravy obsahuje opatření pro nakládání a vykládání, případně překládání z jednoho letadla do jiného, resp. nové naložení po zastávce.

V úvahu se musí vzít změny teploty pokud existují výraznější klimatické rozdíly mezi místem odletu, místy přestávky a letištěm určení. Doporučuje se také stanovit dobu letu tak, aby při přeletu na letiště zastávky a na letiště určení, zde panovaly přijatelné teploty. V některých případech bude nutné zvolit trasu tak, aby se vyhnula mezipřistání v místech s extrémními teplotami.

I.1.3. Hlášení

Kapitán letadla musí být před zahájením letu informován prostřednictvím hlášení kapitánovi (NOTOC) o tom, že na palubě letadla jsou živá zvířata, aby tomu mohl přizpůsobit nastavení ventilace a teploty.

I.2. Příprava zvířat

I.2.7 Podání sedativ

Ze zkušenosti je známo, že aplikace sedativ může být značně riskantní, protože reakce jednotlivých druhů jsou zejména ve velkých výškách nepředvídatelné, takže aplikace může spíše uškodit než prospět. Během letu smějí být podávána léčiva pouze s vědomím a souhlasem kapitána. Léky by měl podávat pouze veterinář nebo ošetřovatel, který byl náležitě poučen o jejich použití.

I.4. Určení odpovědné osoby

I.4.1 Ošetřovatel

Doporučuje se, aby letecky přepravovaná prasata byla doprovázena jedním nebo více ošetřovateli; jejich počet závisí na počtu zvířat. Ošetřovatelé musí být seznámeni se směrnicemi a normami péče obsaženými v právě platném vydání Předpisů o živých zvířatech IATA.

II. NAKLÁDÁNÍ

II.1. Zařízení

K dispozici musí být vhodné zařízení pro přejímku prasat, jejich ustájení a nakládání do kontejnerů. Dále musí být k dispozici zařízení na čištění a dezinfekci.

S prasaty má manipulovat pouze zkušený personál.

II.1.2. Prostředky pro nakládání

Prasata mají být nakládána do letadel pokud možno těsně před odletem. V nákladovém prostoru mají být umístěna tak, aby při mezipřistáních nebylo nutné je vykládat a znovu nakládat.

V bezprostřední blízkosti letadla by měla prasata pobývat jen co nejkratší dobu před odletem, aby nebyla vystavována působení stresových faktorů, jako jsou nadměrný hluk, déšť a vítr.

III. PŘEPRAVA

III.1. Podmínky

III.1.1. Konstrukce a uspořádání

Prasata mají být přepravována v kontejnerech. Řešení a konstrukce těchto kontejnerů mají odpovídat zásadám stanoveným v příslušných ustanoveních současně platných Předpisů IATA o živých zvířatech (viz Přílohu C.1). Kontejnery musí odpovídat následujícím specifikacím:

- ke konstrukci kontejnerů může být použit kov, dřevo, sklolaminát nebo polyetylén;
- ke konstrukci podlahy má být použit materiál bránící uklouznutí. Podlaha kontejneru má být nepropustná a dostatečně pevná, aby udržela váhu prasat. Na podlaze musí být rozprostřen absorpční materiál k zachycení všech exkrementů;
- boční stěny kontejnerů mají být plné do výše minimálně 30 cm, aby se zabránilo potřísnění okolí exkrementy. Kontejnery jsou větrány pomocí otvorů v bočních stěnách. Jejich celková plocha má být rovna nejméně 20 % podlahové plochy v jednom podlaží. Překračuje-li některý rozměr větracího otvoru 10 cm, musí být otvor opatřen mříží bránící prasatům vystrkovat rypák a nohy.

Kontejner má mít posuvné nebo zavěšené dveře konstruované tak, aby nedošlo k náhodnému otevření. Musí být zajištěn přístup ke všem patřům kontejneru.

Systém otevřených kotců. Systém otevřených kotců se pro leteckou přepravu prasat nedoporučuje

III.1.5. Hustota osazení

Hustota osazení má být taková, aby zabránila zraněním během vzletu, při turbulencích a při přistání. Přitom však mají všechna prasata mít možnost ulehnout. Při rozhodování o hustotě osazení je třeba brát v úvahu povětrnostní podmínky, celkovou dobu trvání letu a dobu přeletu. Při výpočtu hustoty osazení je možno použít následující směrné hodnoty :

Průměrná hmotnost	Plocha podlahy na 1 kus
15 kg	0,13 m ²
25 kg	0,15 m ²
50 kg	0,35 m ²
100 kg	0,51 m ²

III.1.5. Větrání

Hustota osazení ve vztahu k požadavkům na větrání. Větrací systém letadla musí mít kapacitu 0,1 - 0,15 m³ na 1 kg hmotnosti prasat za 1 hodinu. Při výpočtu je třeba brát v úvahu, že během vzletu, přistávání a parkování je kapacita větrání u většiny letadel snižena. Stanovení kapacity větracího zařízení musí vycházet ze skutečného současného výkonu, nikoliv z původních specifikací deklarovaných výrobcem.

Prasata nemají být přepravována v nákladovém prostoru ve spodní části trupu, který není vybaven nuceným větráním, má-li let trvat déle než 3 hodiny. Za takovýchto okolností musí být brán v úvahu tlak vzduchu, jeho teplota a kubatura prostoru.

Kolem kontejnerů musí být dostatečný volný prostor pro cirkulaci vzduchu. Tento prostor nesmí být zastavěn jiným nákladem.

III.1.6. Teplota

Pro prasata je riskantní kombinace vysoké teploty a vlhkosti vzduchu. Je třeba podniknout všechna opatření k tomu, aby prasata nebyla vystavena teplotě nad 25°C při relativní vlhkosti nad 80 % na dobu delší než 1 hodinu.

V případě potřeby je pro dobu pobytu v zaparkovaném letadle nutné zajistit přídatné větrací zařízení.

Pokud to umožňují provozní požadavky, mají být při pobytu na letišti za vysokých teplot prostředí ponechány dveře nákladového prostoru zavřené, udrželi-li se tím v nákladovém prostoru nižší teplota.

Při velmi horkém počasí se doporučuje dát prasatům do kontejnerů led, aby se mohla ochladit tím, že si na něj lehnou nebo jej budou olizovat. Pokud to je možné, mají být prasata postříkována vodou.

III.1.10. Zařízení pro krmení a napájení během přepravy

Doporučuje se, aby prasata v kontejnerech měla stálý přístup k ventilovým napáječkám.

III.1.12 Přístup ke zvířatům

Bez ohledu na počet přepravovaných prasat je žádoucí, aby ke všem byl zajištěn přístup. Dá se předpokládat, že při přepravě v kontejnerech pro jednotlivá prasata vznikne méně problémů, než při přepravě skupin.

Pokud není možný stálý přístup ke zvířatům během letu, měla by prasata být přístupná během pobytu na letišti. Dosáhne se toho například vhodným rozmístěním nákladu.

III.4. Nutné usmrcení

Nutné usmrcení prasat je možno provést po konzultaci s kapitánem letadla a na jeho odpovědnost.

Nutné usmrcení je možno provést:

- aplikací prostředku utlumujícího centrální nervový systém;
- střílečím přístrojem s pevným projektilem a podle možnosti následnou aplikací prostředku utlumujícího centrální nervový systém.

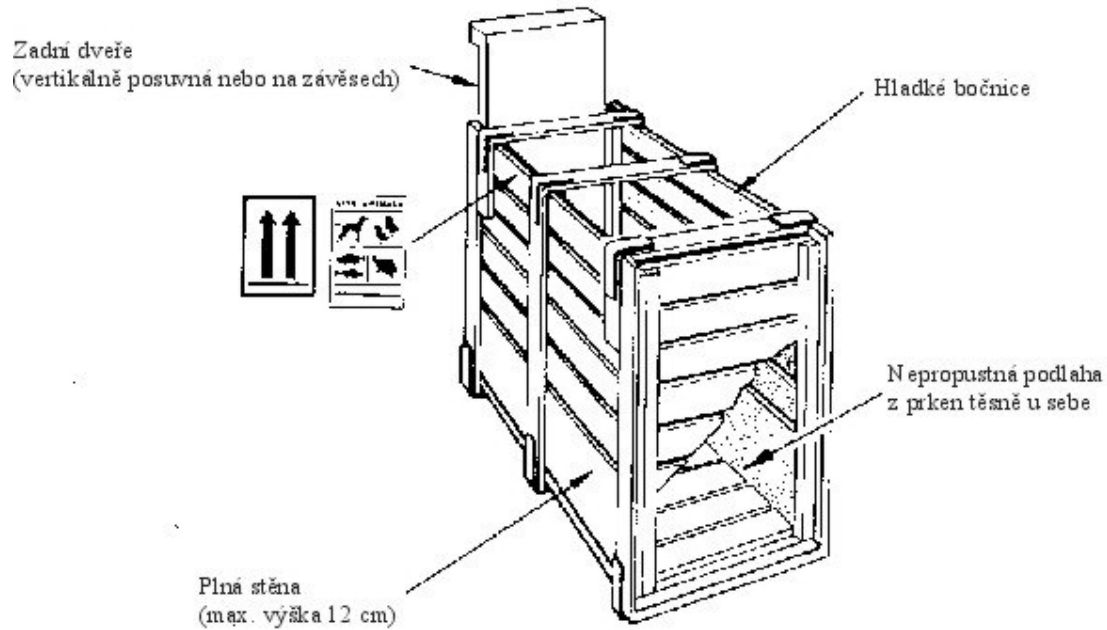
Dekomprese je jako prostředek naléhavého usmrcení zakázána. Je-li nutné usmrcení nezbytné, má být provedeno kompetentní osobou.

Příloha C.1
Řešení a konstrukce kontejnerů pro přepravu prasat

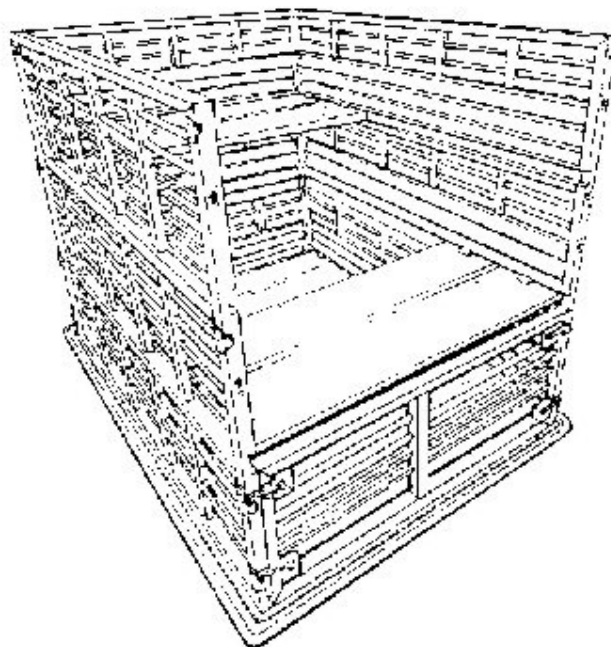
PŘEDPIS IATA PRO ŽIVÁ ZVÍŘATA

Výtah 15. vydání platného od 1.7.1988

SPECIFICKÉ POŽADAVKY NA KONTEJNER A MANIPULACI č. 13

SPECIFICKÉ POŽADAVKY NA KONTEJNER A MANIPULACI č. 82

PŘÍLOHA D PŘEPRAVA PO MOŘI

ÚVOD

Existují tři základní metody, jimiž mohou být přepravována prasata po moři:

- plavidla typu Ro-Ro - s vozidlem nebo kontejnerem na kolech se vjede na trajektové plavidlo;
- plavidla pro přepravu zvířat - plavidla upravená a se zvláštními zařízeními pro přepravu prasat; obvykle se jedná o lodní oddíly vybavené kotci;
- jiná nákladní plavidla - prasata se přepravují v boxech, koticích, klecích nebo kontejnerech jako součást celkového nákladu plavidla. Boxy, kotce, atd. mohou být zhotoveny na břehu a naloženy na plavidlo buď s prasaty nebo prázdné a připravené pro jejich naložení, nebo mohou být sestaveny až na lodi a prasata jsou pak do nich umístěna.

Každý z těchto typů může být dále rozdělen podle toho, zda jsou prasata přepravována na krytých nebo otevřených palubách.

V zásilce může být jedno, dvě nebo více prasat; délka cesty a velikost plavidla mohou být velmi rozdílné.

I. PŘEDTRANSPORTNÍ FÁZE

I.1. Přípravy

I.1.2. Plánování cesty

Současně s prasaty má být přepravováno nezávadné krmivo, pitná voda a podestýlka v množství odpovídajícím předpokládané délce trvání plavby. Doporučuje se, aby toto množství bylo zvětšeno o rezervu pro případ zdržení způsobeného špatným počasím, technickými závadami nebo jinými příčinami. Krmivo, voda a podestýlka mají být uloženy tak, aby během plavby nedošlo k jejich zkáze. K dispozici musí být pomůcky pro krmení a napájení. Vznikne-li nutnost použít během plavby k napájení upravenou vodu s odlišnou chutí, mají na ni být prasata navykána postupně.

Prasata nemají být přepravována, předpokládá-li se počasí, které by mohlo způsobit útrapy nebo zranění zvířat, například v důsledku velkých pohybů lodi, stříkání mořské vody na palubu, silného větru nebo poškození, či posunů přepravních jednotek. Je však třeba mít na paměti, že odpovědnost za udržení pohody zvířat během plavby má kapitán lodi.

Doporučuje se, aby vývozce předal kapitánovi jasně písemné pokyny týkající se krmení a napájení prasat a celkové péče o ně. Kapitáni, lodní důstojníci a posádka nemusí mít zkušenosti s přepravou prasat a proto musí před zahájením plavby dostat zvláštní pokyny.

I.1.3. Hlášení

Je důležité zajistit, aby provozovatel plavidla, kapitán a posádka byli před vyplutím informováni o tom, že součástí nákladu jsou živá zvířata, aby mohli zajistit řádné uložení, zajištění, větrání a přístup ke zvířatům.

Vývozci a provozovatelé plavidla musí oznámit plavební společnosti současně s předložením objednávky, že přepravní jednotka bude obsahovat živý náklad. Totéž musí ohlásit řidiči nebo ošetřovatelé lodnímu důstojníkovi odpovědnému za náklad.

I.4. Určení odpovědné osoby

I.4.1. Ošetřovatel

Pro cestu musí být k dispozici přiměřený počet zkušených ošetřovatelů, kteří mohou být členy lodní posádky. Při stanovení tohoto počtu se musí vycházet z délky cesty a počtu přepravovaných prasat; v případě přepravy trajektem může funkci ošetřovatele vykonávat řidič.

I.5. Úkoly úředního veterináře

I.5.2. Způsobilost zvířat

Pokud se nakládají prasata způsobilá přepravy a zdravá, není problém přepravovat je na dlouhých plavbách v délce několika týdnů.

II. NAKLÁDÁNÍ

II.1. Zařízení

II.1.1. Prostředky pro nakládání

Trajekty

Okolnosti na jednotlivých plavidlech, cestách a v nákladech na vozidlech mohou být velmi rozmanité. Obecně se doporučuje, aby vozidla s nákladem živých zvířat se nakládala co nejpозději a vykládala jako první. Tím se omezí škodlivé účinky výfukových plynů z ostatních vozidel.

III. PŘEPRAVA

III.1. Podmínky

III.1.1. Konstrukce a provedení

Veškerá plavidla

Kývání plavidla a účinky mořské vody a větru mohou velmi nepříznivě působit na kontejnery pro zvířata, vozidla, kování a vybavení; proto musí tyto účinky být brány v úvahu při konstrukci a provedení.

Během plavby může dojít k hromadění vody z dešťových srážek a stříkání mořské vody na palubu. Proto je velmi důležité zajistit její odtok z paluby a podlah.

Prasata přepravovaná jakýmkoliv způsobem na otevřené palubě musí být vhodným způsobem chráněna před mořskou vodou přelévající se přes palubu a prostor, v němž jsou umístěna má být zastřešen.

Plavidla určená pro přepravu živých zvířat.

Ty části plavidla, v nichž jsou prasata umístěna nebo jimiž procházejí, musí být konstruovány tak, aby bylo možno udržovat je v dobrém hygienickém stavu, pravidelně je čistit a v případě potřeby dezinfikovat.

Kotce pro prasata mají být spolehlivě uzavíratelné; ohrazení mají být vyrobeny z kovu, silnějšího žeziva nebo jiného vhodného materiálu. Výška ohrazení a přepážek má být úměrná velikosti přepravovaných prasat; v případě dospělých prasat nemá být nižší než 75 cm. Ohrazení a přepážky musí být pevně spojeny. Hřebíky se ke spojování nesmějí používat.

Ostatní nákladní plavidla

Kotce pro prasata mají být podobné těm, které jsou popsány pro lodě určené pro přepravu živých zvířat. Boxy a klece musí umožňovat přiměřené větrání, které má být regulovatelné podle změn počasí nebo klimatu.

Pro přepravu prasat lze výhodně používat přepravní kontejnery za předpokladu, že bude vybrán vhodný typ, kontejnery jsou náležitě vybaveny a jejich ukládání lze dobře připravit.

Běžně se pro přepravu zvířat používají tři typy kontejnerů :

- "Flat rack" : plošiny opatřené pouze čely;
- "S otevřenými stěnami" : plošiny s čely a horní stěnou. Boční stěny lze opatřit dvířky z ocelové mříže, bedněním a/nebo závěsy z PVC.
- "Livestock": trvale konvertovány a vybaveny (existuje jich jen málo).

Kontejnery mají být vybaveny kotci, boxy nebo klecemi popsanými výše, které mají být upevněny k rámové konstrukci kontejneru. Pevnost této konstrukce má být využita všude, kde to je možné.

III.1.2. Zajištění nákladu

Kontejnery, vozidla, atd., v nichž jsou prasata přepravována mají být náležitě zajištěny, aby se nemohly posunout v důsledku pohybů plavidla nebo účinkem větru nebo moře.

Trajekty

Pokud to vyžaduje předpokládané počasí a pohyby lodí, mají být vozidla převážející prasata před začátkem plavby náležitě upevněna, aby se nemohla posunout nebo převrátit. Na vozidlech musí být dostatečný počet pevných úchytných kování pro jejich upoutání.

III.1.4. Hustota osazení

Minimální požadavek je, aby všechna prasata mohla současně ležet, a aby mohla stát v přirozeném postoji.

Tento požadavek lze splnit, jestliže při mezinárodní přepravě prasat o hmotnosti kolem 100 kg připadá na 1 m² zatížení nejvýše 235 kg.

Z některých vědeckých studií vyplývá, že v zájmu udržení pohody zvířat a kvality jejich masa by tato hodnota měla být 200 kg na 1 m².

Požadavek na podlahovou plochu uvedený výše bude nepochybně nutno zpřísnit při plavbách delších než 24 hodiny, které mohou trvat i několik týdnů.

III.1.5. Větrání

Na uzavřené palubě trajektového plavidla musí být udržováno dostatečné větrání, jehož intenzita má odpovídat počtu přepravovaných vozidel s prasaty. Pokud je to možné, mají být vozidla s nákladem zvířat umístěována v blízkosti otvorů pro přívod čerstvého vzduchu.

Vozidlo má být vybaveno zařízením pro větrání nákladového prostoru, přičemž je nutno pamatovat na to, že na uzavřených palubách trajektových plavidel může nastat situace s minimálním pohybem vzduchu. Řada vozidel určených pro přepravu prasat je větrána otvory v bočních stěnách. Během plavby má být dostatečný počet těchto otvorů otevřen.

Majitel vozidla nebo jeho řidič jsou povinni upozornit kapitána plavidla nebo posádku, že kolem bočních stěn vozidla je při nakládání nutno ponechat volný prostor.

Plavidla určená pro přepravu zvířat

Při projektování větracího systému je nutno brát v úvahu klimatické podmínky, v nichž se plavidlo bude pohybovat a počty zvířat, které bude přepravovat. Je potřeba zajistit, aby výpary z lodní strojovny nebo z jiných zdrojů nebyly nasávány do ventilátorů ani vypouštěny do takového prostoru otevřené paluby, kde by mohly působit na zvířata.

Na uzavřených palubách je nezbytné, aby mechanické větrací zařízení, sestávající z ventilátorů vhnějících a odsávajících vzduch včetně příslušného potrubí, rozptylovalo vzduch v celém prostoru uzavřené paluby. Doporučuje se instalovat ventilátory s možností zpětného chodu. Výkon má být takový, aby se vzduch vyměňoval dvacetkrát za hodinu, vhodnější je však výměna třicetkrát za hodinu. Nad hlavami zvířat má být dostatečný prostor, aby ohřátý a zkažený vzduch mohl proudit k místům odsávání. Je vhodné, aby nucené větrání bylo podporováno přirozenou výměnou vzduchu přes výparníky.

Ostatní nákladní plavidla

Box, kotec nebo kontejner pro zvířata musí být vybaven dostatečným větráním vnitřního prostoru. Toto větrání by mělo být regulovatelné v závislosti na klimatu a jeho změnách, které lze očekávat během plavby.

Uspořádání nákladu má umožňovat volné proudění vzduchu kolem a do přepravních jednotek. Při nakládání zásilek v kontejnerech má být kolem nich ponechán volný prostor.

Pokud je taková zásilka přepravována na uzavřených palubách, bude zpravidla nutné použít mechanické větrání.

III.1.9. Vybavení

Jako podestýlka je vhodná sláma na vrstvě pilin, hoblin nebo jiného vhodného savého materiálu. Samotné piliny nejsou vhodné, protože bývají odfouknuty větrem. Podestýlka má být vyměňována tak často, aby se udržovala suchá, maximálně každý druhý až třetí den.

III.1.12. Přístup

Ošetřovatelé mají mít kdykoliv a bez ohledu na povětrnostní podmínky, ostatní náklad atd., přístup k přepravovaným zvířatům.

S výjimkou velmi krátkých plaveb musí mít ošetřovatelé možnost vstupovat do kotců, boxů, vozidel atd., aby mohli pečovat o zvířata.

Lodní hlídky mají věnovat zvláštní pozornost přepravovaným zvířatům a hlásit kapitánovi a/nebo ošetřovateli vzniklý nebo očekávaný problém.

III.1.13. Umístování nákladu

Veškerá plavidla

Při rozhodování o umístění nákladu živých zvířat do plavidla musí být brána v úvahu řada faktorů. Nejdůležitější z nich jsou tyto: požadavek na dostatečné větrání, zajištění přístupu a zařízení na bezpečné upevnění transportní jednotky. Kromě toho musí být živá zvířata přepravovaná na otevřené palubě chráněna proti srážkám, účinkům mořské vody, silnému větru a extrémním klimatickým podmínkám.

Dalším rizikovým faktorem mohou být škodlivé látky přepravované na plavidle, toxické plyny, které mohou být obsaženy ve vzduchu odsávaném ze strojních zařízení, chemická znečištění atd.

Nebezpečí představují i možné poruchy v manipulaci s nákladem v přístavech mezi místem vyplutí a místem určení zásilky zvířat.

Trajekty

Nejvhodnější místa pro vozidla na těchto plavidlech jsou na středové čáře poblíž příďe a zádě v blízkosti čáry ponoru, nebo na otevřené palubě. V uzavřeném prostoru jsou nejvhodnější místa v blízkosti ventilátorů vhánějících čerstvý vzduch, přičemž je vzduch zároveň odsáván na vzdálenějším místě.

Jiná nákladní plavidla

Náklad bude za normálních okolností umístěn na otevřenou palubu. Možné je i ukládání do podpalubí, avšak pouze za předpokladu, že bude zajištěno náležité větrání (viz III.1.5.) a přístup ke zvířatům.

Na "otevřené" palubě je nezbytné umístit zvířata na chráněné místo. Nejvíce exponovaným místem je obvykle přední část přední paluby, kam by zvířata neměla být umístována. Pokud bude během plavby jedna strana plavidla převážně závětrná, měla by zvířata být umístěna tam. Z dalšího nákladu a kontejnerů lze výhodně vytvořit ochranu proti slunečnímu záření.

Na kontejnerových plavidlech bude za normálních okolností vhodným místem pro přepravu zvířat spodní vrstva na otevřené palubě. Ideálním místem pro kontejner se zvířaty je plošina středového nákladního výtahu. Další kontejnery na krajích plavidla a vpředu mohou vytvářet vhodnou ochranu. Přitom bude zajištěno větrání, přístup ke zvířatům a pracovní prostor. Plošina vedlejšího výtahu by neměla být přetěžována, ale umístění dalšího kontejneru na kontejner se zvířaty vytvoří ochranu proti slunečnímu záření.

III.3. Péče o zvířata během přepravy

III.3.2. Ošetřování

Pro dlouhé plavby by měla být k dispozici veterinární léčiva a jiné vybavení, zejména pro ošetření zraněných zvířat. Ošetřovatelé by měli být schopni poskytnout první pomoc. Pomoc veterinárního lékaře může být vyžadována prostřednictvím rádiové komunikace, nebo přímými konzultacemi při mezipřistáních.

K dispozici by měla být zařízení pro izolaci nemocných a zraněných zvířat.

Přepravují-li se velké počty zvířat na velké vzdálenosti, je vhodné, aby byl na palubě veterinář.

III.4. Nutné usmrcení

Nutné usmrcení by mělo být prováděno pouze schváleným a účinným způsobem, přičemž za ně odpovídá kapitán plavidla.

DODATEK K DOPORUČENÍ Č. R (88) 15

Osvědčení.....
OSVĚDČENÍ PRO MEZINÁRODNÍ PŘEPRAVU ZVÍŘAT

.....
Příslušný úřad (tiskacím písmem)

Přeprava zvířat, o které pojednává kapitola I. Přílohy ke směrnici 77/489/EEC

A. POTVRZENÍ O ZPŮSOBILOSTI PRO MEZINÁRODNÍ PŘEPRAVU

Země odbavení²⁾

Jméno a adresa odesilatele²⁾

Země určení²⁾

I. Počet zvířat²⁾

II. Popis zvířat²⁾

III. Místo konečného určení zvířat a jméno a adresa příjemce²⁾

IV. Já, níže podepsaný potvrzuji, že jsem prohlédl výše popsaná zvířata, a že dle mého názoru jsou způsobilá k plánované mezinárodní přepravě.

Razítko..... Datum....., hod. místního času

.....
Podpis oficiálního veterináře

Toto potvrzení pozbývá platnosti v případě, že zvířata, na něž se vztahuje, nebyla naložena k odjezdu během 24 hodin od doby podepsání.

B. NÁKLADOVÉ POTVRZENÍ

Já, níže podepsaný potvrzuji, že výše popsaná zvířata byla naložena na³⁾

za podmínek schválených oficiálním veterinářem v

(místo naložení)

Razítko..... Datum.....,hod. místního času⁴⁾

.....
Podpis oficiálního veterináře nebo představitele příslušného úřadu⁵⁾

C. SLEDOVÁNÍ⁶⁾

I. Výše popsaná zvířata nejsou převážena v souladu s⁷⁾

a byla přijata následující opatření

.....
Podpis představitele příslušného úřadu⁶⁾

II. Já, níže podepsaný, prohlašuji, že výše popsaná zvířata byla nakrmena a napojena

v .....a byla odtud odvezena dne.....v.....hodin místního času.

.....
Podpis osoby mající na starost dané místo (areál)⁸⁾

Pokud byly po přepravě učiněny poznámky pod C.I., musí být toto náležitě vyplněné potvrzení během 3 dnů předloženo příslušnému úřadu, a to majitelem místa určení nebo jeho zákonným zástupcem.

Poznámky

(1) Osvědčení musí být vydáno pro každou zásilku zvířat přepravovaných v jednom železničním vagónu, v jednom nákladním autě, v jednom kontejneru, v jednom letadle nebo v jednom plavidle od jednoho držitele jednomu příjemci. Pokud se tato zásilka dělí, musí každou skupinu provázet kopie tohoto osvědčení doplněné v případě potřeby datem rozdělení zásilky a jinými potřebnými údaji do místa konečného určení zvířat.

(2) Podrobnosti se uvádějí pouze v případě, že pro přepravu zvířat nebylo vystaveno Zdravotní osvědčení EEC. V popisu má být uvedeno plemeno a pohlaví, např. ovce, beran, jehně, resp. odpovídající označení příslušného druhu.

(3) Uvádí se prostředek přepravy a číslo letu, jméno plavidla, evidenční číslo železničního vagónu nebo poznávací značka motorového vozidla. U návěsů, které lze odpojit od tahače, se má uvést číslo kontejneru.

(4) Uvádí se čas naložení prvního zvířete.

(5) Pokud je stanoveno, že nakládka se musí provádět pod dohledem úředního veterináře, vyplní tento veterinář část B. Pokud má být nakládka provedena pod dohledem oprávněné osoby pověřené orgánu, která jedná za úředního veterináře a je mu odpovědná, vyplní část B tato osoba.

(6) Část C.I. osvědčení se nevyplňuje pokud pracovník hraniční kontroly určený orgánem země tranzitu nebo země určení nebo - pokud je kontrola prováděna tam - na jatkách které jsou místem určení zvířat, neshledá, že zvířata nebyla přepravena v souladu s požadavky odstavců 4 - 35 Přílohy Směrnice 77/489/EEC.

(7) Pracovník zde má specifikovat požadavky, které podle jeho mínění nebyly splněny.

(8) Pokud byla provedena opatření a zvířata byla nakrmena a napojena, vyplní vedoucí zařízení kde se tak stalo část C.II.